

RECHTBANK 'S-GRAVENHAGE
Sector Bestuursrecht
Zittinghoudende te Alkmaar

zaaknummers: 99/1111

V-nr: ve11002967

uitspraak van de meerige kamer voor vreemdelingenzaken

in het geding tussen:

A., van Marokkaanse nationaliteit,
eiser,
gemachtigde: mr. M.J.A. Leijen,

en:

het Landelijk instituut sociale verzekeringen,
verweerder,
gemachtigde: mr. E. Kuipers.

1. Aanduiding bestreden besluit

Besluit van verweerder d.d. 3 juni 1999.

2. Zitting

Datum: 9 januari 2001.

Eiser is in persoon verschenen, bijgestaan door mr. M.J.A. Leijen, advocaat te Alkmaar. Verweerder is verschenen bij gemachtigde mr. E. Kuipers, werkzaam bij de SFB Uitvoeringsorganisatie Sociale Verzekering N.V..

3. Feiten welke de rechtbank als vaststaande aanneemt

Eiser heeft de Marokkaanse nationaliteit. Hij verblijft sinds 22 april 1988 in Nederland. Op 26 april 1996 heeft hij een verblijfsvergunning aangevraagd. Deze aanvraag is op 5 juni 1997 afgewezen. Daartegen heeft eiser op 28 juni 1997 een bezwaarschrift ingediend dat bij besluit van 18 augustus 1997 ongegrond werd verklaard. Op het daartegen namens eiser ingestelde beroep heeft de rechtbank Den Haag bij uitspraak van 3 juli 1998, samengevat, het besluit van 18 augustus 1997 vernietigd met de opdracht een nieuw besluit te nemen. Ingevolge deze uitspraak diende de uitzetting van eiser achterwege te blijven totdat andermaal op eisers bezwaren werd beslist. Partijen zijn het er over eens, en ook de rechtbank gaat daarvan uit, dat eiser daardoor ten tijde van belang rechtmatig verblijf hield in Nederland (op grond van artikel 1b, aanhef en onder 3 van de Vreemdelingenwet).

Op 9 november 1998 heeft de staatssecretaris van justitie andermaal eisers bezwaren tegen de beschikking van 5 juni 1997 ongegrond verklaard en het daartegen gerichte beroep heeft de rechtbank Den Haag bij uitspraak van 23 augustus 1999 ongegrond verklaard. Naar eisers verklaring ter zitting is hem bij beschikking van 14 juli 2000 ingaande 21 oktober 1999 alsnog een vergunning tot verblijf (op humanitaire gronden, zonder beperkingen) verleend.

Vanaf 22 april 1990 was eiser werkzaam in dienst van Van Slooten Versteegen B.V. Met ingang van november 1997 was hij werkzaam in dienst van bouwbedrijf Robrena te Broek op Langedijk. Voor deze, in loondienst verrichte, werkzaamheden was aan deze

werkgever geen vergunning op grond van de Wet Arbeid Vreemdelingen (WAV) afgegeven.

Bij brief van 14 oktober 1998 is eiser door verweerder in kennis gesteld dat hij per 1 juli 1998 niet (langer) verzekerd is op grond van de werknemersverzekeringen. Daaraan ligt ten grondslag kort gezegd en voor zover thans nog van belang dat eiser arbeid verricht zonder dat daarvoor een vergunning op grond van de WAV is afgegeven. Bij brief van 21 oktober 1998 heeft eiser daartegen bezwaar gemaakt. Eiser heeft er van afgezien zijn bezwaren nader mondeling toe te lichten. Bij het thans bestreden besluit heeft verweerder eisers bezwaren ongegrond verklaard. Bij brief van 13 juli 1999 is namens eiser daartegen beroep ingesteld. In beroep is van de zijde van eiser aangevoerd samengevat dat de hem ten deel gevallen ongelijke behandeling in strijd is met verschillende bepalingen van internationaal recht.

4. Bewijsmiddelen

De gedingstukken en het verhandelde ter zitting.

5. Motivering

Eiser beschikt inmiddels over een verblijfsvergunning. Dat heeft evenwel niet ieder procesbelang weggenomen. Immers, bij de toepassing van de hier van belang zijnde wettelijke regelingen is onder omstandigheden het tijdstip van de (hernieuwde) aanvang van de verzekering van belang (zowel voor wettelijke bepalingen waaraan een zekere mate van risicoselectie ten grondslag ligt als voor wetsartikelen betreffende de bepaling van de duur en hoogte van de uitkering).

Met ingang van 1 juli 1998 is de zogenaamde Koppelingswet in werking getreden. Sedertdien bepalen de hier van belang zijnde wettelijke bepalingen dat niet als werknemer wordt beschouwd de vreemdeling die niet rechtmatig verblijf houdt in de zin van artikel 1b, aanhef en onder 1 van de Vreemdelingenwet. Partijen verschillen niet van mening dat eiser ten tijde van belang niet behoorde tot deze categorie vreemdelingen en ook de rechtbank gaat daarvan uit.

Bij algemene maatregel van bestuur kan van deze hoofdregel worden afgeweken als een vreemdeling rechtmatig in Nederland arbeid verricht of heeft verricht. Voor het onderhavige geval is daarbij het Besluit uitbreiding en beperking kring van verzekerden werknemersverzekeringen (hierna: het Verzekerdenbesluit) van belang. Artikel 4a van dat besluit bepaalt dat als werknemer (...) wordt beschouwd de vreemdeling die rechtmatig in Nederland verblijf houdt in de zin van artikel 1b, aanhef en onder 2, 3, 4 of 5 van de Vreemdelingenwet, indien hij in overeenstemming met de WAV arbeid in dienstbetrekking verricht.

Volgens artikel 41, eerste lid van de ten tijde van belang geldende Samenwerkingsovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en het Koninkrijk Marokko, ondertekend op 27 april 1976 te Rabat en namens de EEG gesloten bij verordening 2211/78 van 26 september 1978 (PB 1978, L 264, blz 1, hierna de Associatie) vallen werknemers van Marokkaanse nationaliteit, behoudens de uitzonderingen in de daarop volgende artikellieden, onder een regeling die wordt gekenmerkt door het ontbreken van elke discriminatie op grond van nationaliteit tussen deze werknemers en de eigen onderdanen van de Lid-Staten waar zij werkzaam zijn. Deze bepaling verbiedt in duidelijke, nauwkeurige en onvoorwaardelijke bewoordingen om werknemers van Marokkaanse nationaliteit op het terrein van de sociale zekerheid te discrimineren wegens hun nationaliteit (Hof van Justitie van de EG 31 januari 1991, RSV 1993/3 (Kziber) en Hof van Justitie 23 februari 1994, zaak C58/93, arrest inzake Yousfi). De hier van belang zijnde regelingen vallen onder de materiële werkingssfeer van de Associatie (zie de overwegingen 24 e.v. in het arrest Kziber). Het in artikel 41 van de Associatie vervatte beginsel van het ontbreken van elke discriminatie tussen migrerende Marokkaanse werknemers en de eigen onderdanen van de EG lidstaat waarin zij werkzaam zijn, betekent dat deze personen moeten worden behandeld als waren zij onderdanen van de betrokken EG lidstaten (HvJEG 3 oktober 1996, RSV 1997/80, arrest

inzake Hallouzi Choho), hetgeen impliceert dat zij op een lijn moeten worden gesteld met de eigen onderdanen en de nationale wetgeving in zoverre geen nadere of striktere eisen kan stellen dan aan eigen onderdanen.

De vraag doet zich vervolgens voor of artikel 41 van de Associatie enkel de Marokkaanse werknemers met een verblijfsrecht in een EG lidstaat beschermt. Op een overeenkomstige vraag heeft het Hof van Justitie van de EG antwoord gegeven in het arrest van 4 mei 1999 in de zaak Surul (RSV Actueel 999, nr 6). Het hof heeft in dat arrest onder meer overwogen (r.o. 98):

"Dit betekent, dat een Turks onderdaan die in het kader van gezinshereniging met een Turkse migrerende werknemer tot het grondgebied van een lidstaat is toegelaten en die aldaar legaal bij deze laatste woont, in de lidstaat van ontvangst recht heeft op een uitkering van sociale zekerheid op grond van de wetgeving van die lidstaat onder dezelfde voorwaarden als onderdanen van de betrokken lidstaat".

Die rechtsoverweging is evenzeer van toepassing ten aanzien van een Marokkaans onderdaan onder soortgelijke omstandigheden.

Verweerder heeft zich ter zitting op het standpunt gesteld dat eiser, nu hij ten tijde van belang op grond van artikel 1b, aanhef en onder 3 van de Vreemdelingenwet legaal verblijf in Nederland had, in vergelijkbare omstandigheden verkeert als de vreemdeling bedoeld in rechtsoverweging 98 in het arrest Sürül. De rechtbank ziet onvoldoende aanleiding dat, door eiser onderschreven standpunt, voor onjuist te houden. Niettemin wordt eiser door verweerder overeenkomstig de nationale wetgeving (toch) niet als werknemer beschouwd, omdat hij niet voldoet aan de (striktere) voorwaarde dat hij arbeid verricht overeenkomstig de WAV. Deze nadere voorwaarde kan enkel worden tegengeworpen aan vreemdelingen. Zodoende wordt hiermee rechtstreeks onderscheid gemaakt naar nationaliteit. Dat is in strijd met artikel 41 van de Associatie. Verweerders betoog dat voor dat onderscheid redelijke en objectieve rechtvaardigingsgronden bestaan, kan niet worden gevolgd, nu uit de reeds genoemde arresten Kziber, Yousfi en Hallouzi Choho niet blijkt dat in dit verband rechtvaardigingsgronden in aanmerking kunnen worden genomen.

Uit het vorenstaande volgt dat de artikelen 3, derde lid van de Ziektewet, Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering en de Werkloosheidswet, alsmede artikel 2 van de Ziekenfondswet, als onverenigbaar met artikel 41 van de Associatie, ten aanzien van eiser buiten toepassing dienen te blijven.

Op grond van het vorenstaande slaagt eisers beroep. Bij een verdere bespreking van de door hem aangevoerde beroepsgronden heeft hij mitsdien geen belang.

Verweerder zal in de kosten van het geding worden veroordeeld aan de zijde van eiser wegens aan hem verleende rechtsbijstand begroot op f 2.840,= (2 punten, wegingsfactor 2).

6. Beslissing

De rechtbank,

verklaart het beroep gegrond en vernietigt het bestreden besluit;

bepaalt dat verweerder binnen zes weken na de verzending van deze uitspraak een nieuw besluit zal nemen op eisers bezwaren met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen;

(...; red.)

[Rechters: mrs. Stam, van der Molen, Beckers]